

Rechtstreekse lijn met de burgemeester

Maurice Boel (Tielrode) bij zijn Buick uit 1915. Met echtgenote en gemeentearchivaris Digna Coppieters.

Luc De Ryck
AC De Zaat Temse
tel 03 710 12 52 - fax 03 771 47 83
e-mail burgemeester@temse.be

woensdag 16 februari 2011

Wie reden met de eerste auto's en motorfietsen in Temse?

De jaren 1885-1914 betekenden hoogbloei voor Temse, zowel sociaal-economisch als cultureel en toeristisch. Heel wat nieuwigheden zagen toen ook hier het levenslicht. De auto, bij voorbeeld. Al jaren vroeg ik mij af wie de eerste bezitters waren in onze gemeente. Ik speelde de vraag door naar onze gemeentearchivaris **Digna Coppieters**. Aan haar bevindingen zijn de hierna volgende gegevens ontleend.

125 jaar geleden (1886) diende **Benz** het patent in voor zijn *Motorwagen Nummer 1* met verbrandingsmotor. De eerste auto kostte omgerekend naar vandaag 200.000 euro. In zijn boek 'De blijde intrede van de automobiel in België, 1895-1940' verhaalt historicus **Donald Weber** de geschiedenis van de auto.

Auto's

Donald Weber heeft op vraag van **Digna Coppieters** de juiste bronnen aangewezen. Vanaf januari 1900 werden nummerplaten in België verplicht voor automobielen en motorfietsen. De archieven en de administratie die de nummerplaten uitreikte, zijn verloren gegaan. Maar vanaf 1902 werden de lijsten van nummerplaatbezitters (van auto's en motorfietsen) jaarlijks gepubliceerd. In de editie 1907 staan 10 Temsenaren. Nummerplaten werden chronologisch uitgereikt en zo weten wij wie de eerste Temse bezitters waren. Kasteelheer **Antoon Janssens (de Varebeke)** was de eerste, maar hij was strikt gezien geen Temseenaar. Hij was ingeschreven in Sint-Niklaas, het kasteel was zijn zomerverblijf. Al in 1898 was hij lid van de Automobile Club de Belgique en ingeschreven als 'automobielconstructeur'. Na hem volgden textielfabrikant **Paul Van Der Schueren**, houthandelaar **Charles Wilford**, notaris-schepen **Paul Van De Perre** en textielfabrikant **August Wittock**.

De familie **Wilford** neemt een plaats apart in. Zij *fabriceerde* ook auto's. Stamvader **Charles** en z'n zonen **Maurice**, **Paul** en **Gustave** worden al in 1900 vermeld als automobielconstructeurs. Zoon **Paul** reed in 1899 op de weg naar Diegem met een zelfgebouwd voertuig een km-met-vliegende-start tegen een snelheid van 96,5 km/u., een benadering van het toenmalige wereldrecord. **Wilford** deponeerde verschillende patenten, maar stopte de fabriek in 1901. Anderen bouwden op die patenten verder.

Paul Wilford, die in 1901 naar Antwerpen verhuisde, was nauw bevriend met Baron **de Caters de Bosschaert**, bezitter van het eerste officiële Belgische vliegbrevet (1909). Beiden waren auto- én luchtvaartpioniers en speelden een rol in de organisatie van de eerste vliegweek van Antwerpen (1909), waaraan zijzelf ook deelnamen. In 1912 hadden zij een aandeel in de organisatie van de vliegweek in Temse. **Gustave Wilford** werd later de officiële verdeler voor België van het automobielerk Willys-Overland en richtte in 1947 in Brussel The Establishments Wilford S.A. op.

Markant detail: **Frans Meeus**, die z'n eerste auto kocht in 1927 en datzelfde jaar het eerste **taxibedrijf** startte, startte in 1928 ook de eerste **garage** in Temse. Meer dan 80 jaar later is **Garage Meeus** (Akkerstraat) nog altijd springlevend.

Motorfietsen

Eind jaren 1890 reden de eerste motorfietsen in Temse. De pioniers waren adjudant bij de genie (Fort van Steendorp) **Henri Geysen**, de hoger vermelde **Maurice Wilford**, tabaksfabrikant **Charles Vispoel**, textielfabrikant **William Wilford**, graankoopman **August Demeester** en textielnijveraar **Léon Van Den Haute**.

Fietsen

Wie in Temse het eerst met de fiets reed, is uiteraard niet bekend. Temses eerste wielertoeristenclubs avant la lettre waren de 'Tamise Cyclists Union' (°1895) en 'De Schelde' (°1896).